

Reseberättelse FESSH-ON(line)-WEEK 16-19 juni 2021

Årets FESSH-kongress som arrangerades av Nederländerna var helt digital och uppdelad på fyra dagar. Det var enkelt att logga in och den väldisponerade hemsidan fungerade i stort sett problemfritt förutom att man loggades ut om man råkade trycka på webbläsarens pilar för att gå bakåt, något som hände irriterande många gånger.

Onsdagen den 16/6 började med livesänd handledsorienterad kadaverkirurgi sponsrat av Medartis. Hela sessionen var välplanerad och genomfördes smidigt och jag blev helt klart imponerad av att de lyckades hoppa mellan livesändningar från fyra olika orter. Även om Medartisloggan ofta fladdrade förbi och deras osteosyntesmaterial användes var de deltagande kirurgerna neutrala och bidrog inte till att det blev en lång reklamfilm.

Onsdagen fortsatte med seminarier från AO, BIRG och IBRA som jag upplevde som bitvis oinspirerade och emellanåt präglade av rigida åsikter på område där vetenskapen går isär. Här tänker jag framför allt på det intensiva skruvandet av scaphoideumfrakturer som vi behandlar konservativt. Ibland får jag känslan av att det finns obegränsade operationsresurser i andra länder men det kanske bara gäller selekterade delar av befolkningen.

Sent in på kvällen blev det ett stelt öppningstal följt av ett seminarium med den slagkraftiga titeln "Disasters of the Masters" (som vid ett tillfälle råkade bli masters of the disasters). Här bjöd erfarna handkirurger på patientfall som inte gick som planerat. Av de fem presenterade fallen vill jag dock påstå att bara ett var en äkta "disaster". Man behöver tyvärr inte arbeta så länge på en kirurgisk klinik för att stöta på fall som liknar de andra fyra, dvs typiska kända komplikationer som i slutändan får lösas med en artrodes eller liknande ganska basala ingrepp. Jag tyckte nästan det var lite genant att en av de inbjudna presenterade en ulnaförkortning som först läkte på tredje försöket.

Torsdag den 17/6 började tidigt med föreläsningar på årets tema komplikationer. Föreläsarna var författarna till kongressbokens kapitel. Generellt upplevde jag dessa föreläsningar som sövande och det förstärktes helt klart av att man satt framför en datorskärm. Att köra elva stycken på raken utan paus är ett direkt dåligt upplägg.

Nästa programpunkt var livesänd kadaverkirurgi, ett välkommet inslag efter all teori. Sessionen var välplanerad men det ambitiösa programmet medförde också en ganska stressad atmosfär.

Innan lunch var det dags för fem parallella Free paper sessions. Min förinspelade presentation av vår studie "The retinacular ligaments of the extensor aponeurosis revisited - an anatomical and biomechanical study" var först ut under rubriken DIP / PIP joints / Nail. Efter att alla studier presenterats summerade och kommenterade en moderator, även detta förinspelat. Jag tycker att formatet fungerade för själva presentationerna men diskussions- och fråge-delen blir som förväntat primitiv eller rent utav icke-existerande. En fördel jag kan se är dock att man smidigt kan klicka på varje session i efterhand vilket förhoppningsvis leder till att fler personer får höra ens presentation i slutändan.

Efter lunch lyssnade jag på presentationer av de mest lästa artiklarna i Journal of hand surgery för att därefter igen följa med i två timmars kadaverkirurgi. Återigen välplanerat och lite

mindre stressigt. Årets komplikationstema fick liv igen när den distala stammen i en Mutec-protos hamnade utanför metacarpalbenet.

Efter en ny runda Free papers blev det till sist dags för paneldiskussioner kring komplicerade patientcases. Deltagarna var pigga och entusiastiska men när programmet slutade kl 21 var jag väldigt trött, framför allt på min datorskärm.

Kongressen fortsatte under fredagen 18/6 och lördagen 19/6 med snarlikt program med sövande föreläsningar på morgonen följt av välproducerad live-sänd kadaverkirurgi. Vet inte hur fördelningen mellan män och kvinnor är på de handkirurgiska klinikerna i Nederländerna men det var ganska få kvinnor med i dessa sessioner och det kändes tröttsamt med kommentarer i stil med ”and how are we doing at ladies table?”.

Därefter fortsatte fler Free paper sessions och som passiv deltagare kändes formatet ganska bra. Praktiskt att kunna hoppa mellan de olika sessionerna vilket inte hade fungerat på ett riktigt möte.

Den återstående programpunkten var expertpanel-diskussioner s.k. ”round table” på olika ämnen. Detta fungerade inte lika bra i digital form. Sessionerna blev långa, uttröttande och diskussionerna ganska avtrubbade.

För att summera så hade jag inte oväntat fått klart mer ut av en fysisk kongress. Efter fyra dagar vid en datorskärm är man utled på formatet och inspirationen är låg. Det är smidigt att kunna se sessionerna igen men det kunde man faktiskt också efter FESSH i Köpenhamn som jag deltog i 2018. Den sociala plattformen hade jag ingen nytta av. Ingen kontaktade mig där angående min presentation utan det vara bara säljare från industrin som ville bli kompisar.

Med det sagt tycker jag att online-kongressen med sina uppenbara begränsningar knappast hade kunnat göras bättre. Upplägget var välplanerat och tekniken fungerade över förväntan. Framöver kommer jag endast delta i en digital kongress igen om jag, som denna gång, är inbjuden att presentera en artikel eller föreläsa.

Tomas Borgström
Handkirurg, SUS Malmö
tomas.borgstrom@skane.se